

Probleembeschrijving Governance PG

De dagelijkse infectieziektenbestrijding is regionaal georganiseerd. Gemeenten zijn opdrachtgever voor de GGD'en om infectieziekten te monitoren en uitbraken te voorkomen en te bestrijden. Het Centrum Infectieziektebestrijding van het RIVM ondersteunt de GGD'en met kennis en landelijke en internationale gegevens en signalen. Dit stelsel functioneert grosso modo naar tevredenheid.

Sommige infectieziekten hebben de potentie om grote uitbraken en onrust in de samenleving te veroorzaken (A-ziekten). In dat geval kan de dagelijkse aanpak tekortschieten en kan de behoefte ontstaan aan een gecoördineerde inzet van de GGD'en, goede afstemming met de regionale crisisbeheersingsstructuur en landelijk uniforme maatregelen. In de Wet PG is daarvoor een structuur bedacht waarbij de voorzitters veiligheidsregio's zorgdragen voor de bestrijding van een A-ziekte en de minister van VWS opdrachten kan geven aan de voorzitters veiligheidsregio's. Het RIVM stelt bij A-ziekten namens de minister richtlijnen op voor de GGD'en voor de aanpak van de infectieziektebestrijding.

Tijdens covid-19 is deze voorbereide structuur echter niet volledig ingezet. Met name voor de aanpak van de GGD-activiteiten, zoals bron- en contactopsporing, testen en registratie, is gebruik gemaakt van een ander sturingsmodel. De vraag is daarom opgekomen of het in de Wet PG voorbereide sturingsmodel moet worden aangepast.

Het huidige model van de Wpg in een notendop:

- GGD'en zorgen voor de infectieziektebestrijding in hun regio. Bij A-ziekten volgen de GGD'en de richtlijnen en coördinatie van de Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding van het RIVM (LCI).
- Besturen en voorzitters van de veiligheidsregio dragen zorg voor de voorbereiding en bestrijding van uitbraken van A-ziekten. Zij combineren in hun aanpak de bestrijding van de infectieziekte met vraagstukken op het terrein van onder andere openbare orde en veiligheid, mobiliteit, vitale sectoren, publieke zorg en communicatie.
- De minister geeft leiding aan de bestrijding van A-ziekten en kan daarvoor opdrachten geven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's.
- Het idee achter deze verdeling is dat de crisisaanpak integraal beoordeeld wordt op het niveau van de veiligheidsregio's (conform de Wet veiligheidsregio's). De veiligheidsregio coördineert en stuurt de samenhang, dilemma's en inzet van onder andere politie, brandweer, gemeenten, geneeskundige hulpverlening (waaronder GGD'en) en vitale sectoren. De minister kan met zijn opdrachten aan de voorzitters van de veiligheidsregio zorgen voor uniformiteit in de aanpak van de infectieziektebestrijding waar verschillen tussen regio's niet gewenst zijn.

1. Schematische weergave huidige organisatie

Schema 2.1 verhouding VWS-RIVM-gemeenten-GGD'en

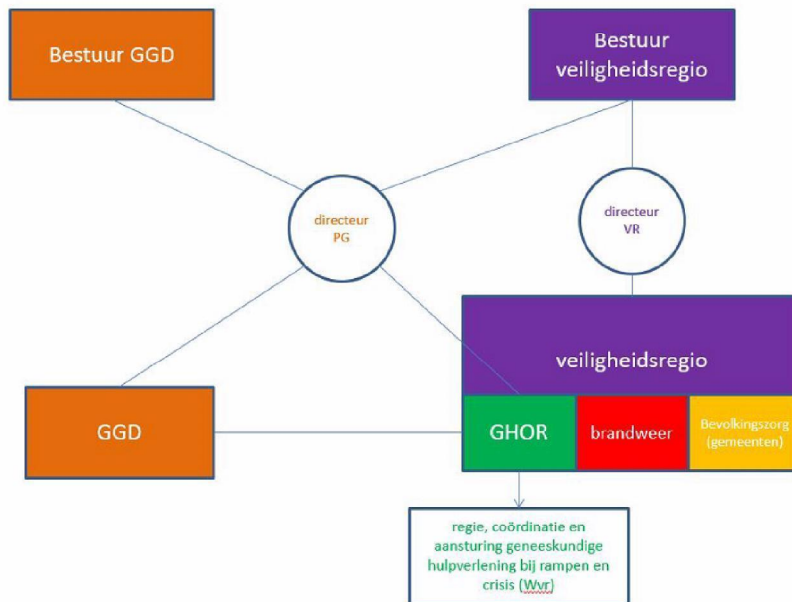
Uit Kamerbrief 2 juli 2014: Het Rijk en de gemeenten hebben hun eigen publieke gezondheidsorganisaties voor beleidsadvies en, indien noodzakelijk, de regie op de uitvoering, of desgewenst de uitvoering van publieke gezondheidstaken. Voor het Rijk is dat het RIVM en voor de gemeente de GGD. De Wpg geeft de gemeenten de opdracht om, via een gemeenschappelijke regeling, een gemeentelijke gezondheidsdienst in te stellen en in stand te houden. De gemeenten zijn daarmee eigenaar en opdrachtgever van de GGD. In die rol dienen gemeenten te borgen dat bepaalde deskundigheden bij de GGD beschikbaar zijn. Tegelijkertijd bestaat er voor veel Wpg-taken geen wettelijke verplichting de GGD als uitvoeringsorganisatie te kiezen.

Schema 2.2 verhouding GGD-GHOR-veiligheidsregio-directeur publieke gezondheid

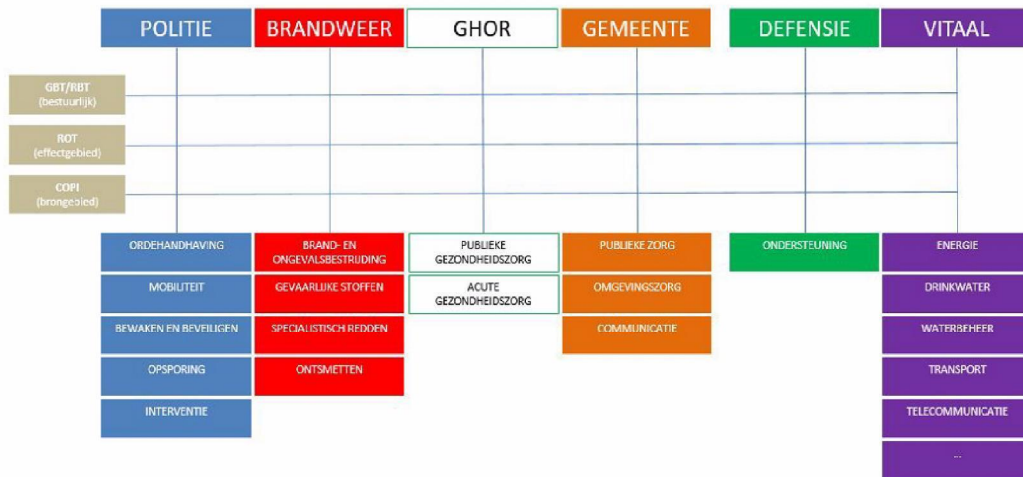
Bij A-ziekten draagt het bestuur van de veiligheidsregio zorg voor de voorbereiding en draagt de voorzitter van de veiligheidsregio zorg voor de uitvoering van de bestrijding van een epidemie (art. 6 Wpg). Om die reden werkt de directeur publieke gezondheid zowel voor het bestuur van de GGD als het bestuur van de veiligheidsregio en wordt ook namens beide besturen aangesteld. De minister kan opdrachten geven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's over de aanpak van de infectieziektebestrijding (art. 7, Wpg).

In de Wet veiligheidsregio's is opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor het instellen van een GHOR die verantwoordelijk is voor de regie, coördinatie en aansturing van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises (art. 32-34). Daaronder wordt ook de publieke gezondheidszorg gerekend.

Schema 2.3 crisisbeheersingsstructuur veiligheidsregio

Crisisorganisatie veiligheidsregio

VOORBEELDMODEL. EXACTE INVULLING VERSCHILT PER REGIO.

